

طوری زندگی کنیم که «ای کاش» نگوییم

مرجع تقلید و مفسر قرآن و نهج‌البلاغه تأکید کرد: برخی بزرگان که عبد رحمان بودند طوری زندگی کردند که هرگز ای کاش نگفتند زیرا می‌دانستند که دنیا حکیمانه اداره می‌شود.

مرجع تقلید و مفسر قرآن و نهج‌البلاغه تأکید کرد: برخی بزرگان که عبد رحمان بودند طوری زندگی کردند که هرگز ای کاش نگفتند زیرا می‌دانستند که دنیا حکیمانه اداره می‌شود.

آیت‌الله جوادی آملیه گزارش ایکن، آیت‌الله جوادی آملی، مرجع تقلید و مفسر قرآن و نهج‌البلاغه، ۳۰ شهریورماه در ادامه درس اخلاق خود، گفت: عبدالله بن جعفر از حضرت امیرالمؤمنین(ع) پرسش کرد که ما شما را چگونه بیابیم تا با استفاده از سنت و سیره شما خود و جامعه را اصلاح کنیم و امام فرمودند ما در جهانی زندگی می‌کنیم که نظم ثابتی ندارد و البته نظم عالم هم در همین حالت است.

وی افزود: حضرت امیر(ع) چند جمله در پاسخ عبدالله فرمود: اول اینکه انسان‌ها در حالی که زندگی می‌کنند و حیات دارند می‌میرند و در حالی که سالم هستند بیمار می‌شوند و در حالی که احساس امنیت می‌کنند آسیب می‌بینند؛ این جملات نیازمند توضیح است؛ انسان در بهشت ثابت است و هر چه در دنیا انجام داد با او همراه است و بهشت هم جای دگرگونی نیست و دارالبقاست ولی در دنیا از هر نظر راه برای آسیب است زیرا انسان در درون و بیرون متحرک است و هم جهان خارج مرتباً در سیلان و حرکت است و پیوند انسان با جهان هم همیشه یکسان نیست زیرا جهان در تغییر و انسان هم در تغییر است.

این مفسر قرآن و شارح نهج‌البلاغه با بیان اینکه همان حرکتی که انسان کودک و نابلغ را به انسان بالغ تبدیل می‌کند همان حرکت هم انسان را فرتوت می‌کند، اظهار کرد: گاهی برخی افراد از حضرت امیر(ع) پرسیده‌اند و ایشان توضیحی در مورد دنیا داده است ولی گاهی بدون اینکه بپرسند خودشان شرح می‌دهند؛ امام(ع) فرمودند: نفس المرء خطاة الی الموت؛ هر نفسی که می‌کشید یک قدم به سمت مرگ و قبر برمی‌دارید یعنی نه آینده را می‌دانید و نه این قدم‌ها را بررسی می‌کنید و نمی‌دانید چه می‌کنید. اگر حکیم سبزواری می‌گوید قدم‌ها را مغتنم بشمارید برای این است که می‌داند چیست. هر نفس قدمی به سوی مرگ است

وی افزود: قبر برای برخی افراد روضة من ریاض الجنه است ولی برای کسی که نمی‌داند و نمی‌فهمد و نمی‌خواهد بفهمد هر قدمی که برمی‌دارد به حفره ای از حفرات جهنم نزدیک می‌شود. بنابراین فرمود اگر کسی اهل حساب باشد فرورفتن و بالآمدن نفس را نعمت الهی می‌داند و به سمت بهشت می‌رود و اگر کسی اهل این حرف‌ها نباشد هر گامی که برمی‌دارد به سمت جهنم نزدیک تر می‌شود. دنیا جای آزمون است؛ وجود مبارک حضرت امیر(ع) در جای دیگری فرمودند: وضع دنیا این است که هنگامی که دنیا به کسی رو کرد خیلی از برکات و فضایی را که برای دیگران است به نام او می‌نویسند و اگر دنیا به کسی پشت کرد فضایل او را هم به نام دیگران می‌نویسند. «إذا أقبلت الدنيا علی أحدٍ أعارته محاسن غیره. وإذا أدبرت عنه سلبتة محاسن نفسه». فرمودند اگر دنیا به کسی رو کرد خوبی‌های دیگران را برای او می‌نویسند با اینکه آن خوبی‌ها را ندارد و اگر دنیا از او روبروگرداند نه تنها فضایل دیگران را به نام او نمی‌نویسند بلکه فضایل او را هم به اسم دیگران می‌نویسند.

این مرجع تقلید با بیان اینکه دنیا را اگر خوب بشناسیم خواهیم دید انسان و دنیا و رابطه بین این دو دائماً در حال تغییر و دگرگونی است، گفت: این نشان می‌دهد اگر کسی پیوند خود را با خدا درست کند، هم دنیا و هم او و هم پیوند بین این دو برای او ثابت است؛ لذت زندگی را فقط مردان الهی چشیده و می‌چشند زیرا نگران اینکه چه خواهد شد و خواهد آمد و می‌آید و می‌رود نیستند؛ برخی بزرگان که عبد رحمان بودند طوری زندگی کردند که هرگز ای کاش نگفتند زیرا می‌دانستند که دنیا حکیمانه اداره می‌شود.

این مفسر قرآن و نهج‌البلاغه اظهار کرد: ولی برخی همواره با سه بعد سیال مواجه هستند و یا باید با قرص بخوابند و یا باید نگران باشند. در بخش دیگر هم فرمود انسان هر نفسی که بکشد یک قدم به قبر نزدیک می‌شود که در کلمه ۷۴ ذکر شد لذا وقتی عبدالله بن جعفر از آن وجود مبارک سؤال کرد چگونه ما شما را می‌یابیم یعنی ما چگونه زندگی کنیم و رابطه شما به دنیا و خود و مرگ چطور است. نفی مفوضه و جبریه در نمازها

وی افزود: از امام صادق(ع) سؤال شد که آیا کسی در نماز می‌تواند به عده ای تند بگوید و اعتراض کند و مسلک آنها را نفی

کند؛ فرمودند بله؛ زیرا وقتی بگویند لا حول و لا قوة الا بالله یعنی هم نسبت به جبری ها و هم نسبت به تفویضی ها اعتراض و تبری دارید و در هر نماز این ذکر تکرار می شود زیرا جبريون می گویند که انسان مجبور است و هر کاری می کند به خدا نسبت می دهند و اینکه هیچ کاری از انسان ساخته نیست پس معاذالله «لا حول و لا قوة الا لله»؛ همه تحولات برای خداست و از بنده هیچ کاری ساخته نیست. مفوضه هم می گوید: لا حول و لا قوة الا لله. یعنی خدا همه کاره را تفویض کرده است و در دنیا انسان را آزاد گذاشته است و هیچ دخالتی در کار انسان ندارد و هر تغییری هست برای خود شخص است و لاغیر.

آیت الله جوادی آملی با تأکید بر اینکه شیعه امامی می گوید لا حول و لا قوة الا بالله، تصریح کرد: انسان تحول و حرکت دارد ولی همه اینها وابسته به خدا و آزمون است و در اختیار انسان نگذاشته اند که مستقل شود بلکه در اختیار خداست و هر وقت و هر طور بخواهد قبض و بسط می کند؛ اگر کسی خود را تابع دستورات اهل بیت(ع) بداند و بگوید امر بین الامرین در قیام و قعودش حول و قوه الهی را در نظر خواهد گرفت و برنامه خوردن و خواب و تلاش خود را تنظیم و بخش زیادی از عمر خود را صرف فهمیدن و کسب علم حقیقی می کند و از اقبال و ادبار مردم دنیا و دنیا نگران نمی شود زیرا معتقد است لا حول ولا قوة الا بالله.

مفسر قرآن کریم بیان کرد: چنین انسانی اگر نعمتی به او رسید آن را پاداش نمی داند بلکه امتحان الهی می بیند و خوشحال و مغرور نمی شود. بنابراین حضرت امیر(ع) این اضلاع سه گانه یعنی دنیا و تغییر انسان و پیوند بین این دو را برای امثال عبدالله بن جعفر تشریح کرد. جعفر طیار از وابستگان این خاندان و مرد بزرگی بودند و در محضر امام علی(ع) تربیت شد. حضرت فرمود خیلی ها جبهه می روند و شهید می شوند ولی اگر از خاندان ما کسی شهید شد، سید شهدا خواهد شد لذا حمزه سیدالشهدا شد.

وی افزود: حضرت امیر(ع) فرمود برادرم به جبهه رفت و خدا دو بال به او داد و او جعفر طیار شد؛ اینها معصوم و امام که نبودند بلکه راه زندگی را از طرز زندگی ائمه(ع) آموختند لذا در محضر حضرت علی(ع) کسب علم و فیض کردند. خداوند دائم الفیض علی البریه است و تحول و دگرگونی در درون خود تو است و خودت را باید مراقبت کنی. اگر دیدی کم شد بدان از ناحیه خود تو است و گرنه خدا کم نمی گذارد. سفارش هر شب امام علی(ع)

آیت الله جوادی آملی اظهار کرد: هر شب حضرت امیر(ع) بعد از نماز عشاء خطاب به مردم که مشغول رفتن بیرون از مسجد بودند می فرمودند آقایان بارهایتان را ببندید و خود را تجهیز کنید؛ این را هر شب فرمودند یعنی ای مردم سحر را دریابید. گاهی انسان دنبال تعلیم است ولی گاهی دنبال تربیت است؛ تعلیم یکی دوبار که گفته شود کافی است ولی این تربیت است که هر شب ایشان بگویند ای مردم خود را برای قیامت آماده کنید و مجهز شوید.

وی افزود: تربیت احتیاج به تذکر مداوم دارد زیرا غفلت مداوم است و از طرفی نه انسان یکسان است و دائما در تحول است و نه دنیا ثابت است و نه پیوند میان این دو لذا انسان باید مراقبت داشته باشد؛ سیدرضی نقل فرمود که وجود مبارک حضرت امیر(ع) در تمام شب ها بعد از نماز عشاء وقتی جمعیت خواستند پراکنده شوند فرمودند: تجهزوا رحمکم الله.

وی ابراز امیدواری کرد که با توفیق الهی بتوانیم از کلمات گرانقدر حضرت علی(ع) ثمره علمی و عملی ببریم و توفیق نشر این معارف را در جامعه داشته باشیم.
انتهای پیام